

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 2 marca 2017 r.

Poz. 1401

UCHWAŁA NR XXVI/360/2017 RADY MIASTA RACIBÓRZ

z dnia 22 lutego 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Racibórz na lata 2017-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.), w związku z art. 87 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm.)

Rada Miasta Racibórz uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program opieki nad zabytkami dla Gminy Racibórz na lata 2017–2020 zwanym dalej „Programem”, zaopiniowany pozytywnie przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady

Henryk Mainusz

Załącznik do Uchwały Nr XXVI/360/2017
Rady Miasta Racibórz
z dnia 22 lutego 2017 r.

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA GMINY RACIBÓRZ NA LATA 2017 – 2020

1. Cel strategiczny: Weryfikacja i bieżąca aktualizacja bazy danych.

- 1) Priorytet: weryfikacja inwentaryzacji obiektów zabytkowych (karty Adresowe i karty tzw. „białe”).
  - a) Dokonanie przeglądu w terenie.
  - b) Uzupełnienie inwentaryzacji zabytków o obiekty pominięte, usunięcie z inwentaryzacji obiektów znacznie przekształconych, które zatraciły cechy architektury zabytkowej, obiektów rozebranych w ostatnich latach.
  - c) Uzupełnienie dokumentacji fotograficznej.
  - d) Uzupełnienie danych historycznych.
  - e) Typowanie obiektów z inwentaryzacji dla których należy założyć „białe” karty ewidencyjne, na podstawie kart adresowych i penetracji terenu.
  - f) Zlecenie wykonania kolejnych „białych” kart inwentaryzacyjnych. Docelowo dla wszystkich zabytków ruchomych i nieruchomych.
  - g) Weryfikacja stosunków własnościowych obiektów zabytkowych zinwentaryzowanych.
  - h) Uzupełnienie i weryfikacja zapisów dotyczących spraw własnościowych na kartach adresowych i „białych” kartach inwentaryzacyjnych.
  - i) Stworzenie elektronicznej bazy danych dla zabytków w Gminie Racibórz.
  - j) Bieżące nanoszenie zmian w istniejącej dokumentacji wynikających ze stanu faktycznego.
  - k) Utrzymanie aktualnego i faktycznego stanu podstawowych informacji o zabytkach w mieście.
  - l) Wprowadzenie Gminnej Ewidencji Zabytków, z aktualną bazą informacji.

2. Cel strategiczny: podnoszenie rangi szczególnych obiektów zabytkowych i krajobrazu kulturowego.

- 1) Priorytet: zachowanie i wyeksponowanie unikalnych wartości historycznych i artystycznych zabytków o dużym znaczeniu dla społeczności lokalnej.
  - a) Dokonanie analizy stanu zachowania zabytków, określenie zagrożeń i konieczności podjęcia prac konserwatorsko-remontowych, zabezpieczających.
  - b) Dokonanie analizy funkcjonalnej.
  - c) Wytypowanie najbardziej zagrożonych obiektów oraz tych które wymagają prac ze względu na swoje wybitne wartości historyczne i artystyczne (we współpracy ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach oraz Wydziałem Inwestycji i Urbanistyki).
  - d) Ustalenie niezbędnych czynności konserwatorskich i budowlanych przy obiektach zabytkowych.
  - e) Określenie dla których obiektów chronionych nie przewiduje się zmiany funkcji pierwotnych oraz które z obiektów zabytkowych mogą mieć zmienioną funkcję (współpraca ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach).
- 2) Priorytet: respektowanie zapisów prawa miejscowego w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w celu zachowania i wyeksponowania artystycznych i historycznych walorów zabytków.

- a) Opiniowanie zamierzeń remontowych, konserwatorskich, funkcjonalnych dotyczących obiektów zabytkowych.
- b) Opiniowanie na potrzeby wpisania obiektów zabytkowych do rejestru zabytków województwa śląskiego.
- c) Współpraca regionalna dla eksponowania powiązań kulturowych.

3. Cel strategiczny: ochrona zintegrowana uwzględniająca uwarunkowania ochrony zabytków i ochronę przyrody.

- 1) Priorytet: tworzenie systemu ochrony obiektów i obszarów zabytkowych w tym krajobrazu kulturowego w powiązaniu z obszarami chronionymi na podstawie ustawy o ochronie przyrody w ramach procedur planowania przestrzennego.
  - a) Objęcie ochroną układów przestrzennych i opracowanie zasad ochrony układów i otoczenia.
  - b) Realizacja wytycznych urbanistycznych zawartych w planach miejscowych oraz wnioskowanie zmian do planów pod kątem ochrony zabytków.
- 2) Priorytet: wpływ ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na tworzenie nowych miejsc pracy.
  - a) Propagowanie wykorzystywania obiektów zabytkowych (mogących mieć zmienioną funkcję) na cele komercyjne.
  - b) Propagowanie wykorzystania zabytków na hotele, restauracje, banki, siedziby instytucji itp.
  - c) Tworzenie warunków do rozwoju ruchu turystycznego.
  - d) Promowanie istniejących szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych przebiegających w pobliżu obiektów zabytkowych.
  - e) Wytyczenie tras spacerowych pozwalających na zwiedzenie zabytków (we współpracy z Wydziałem Inwestycji i Urbanistyki, Wydziałem Ochrony Środowiska i Rolnictwa oraz Wydziałem Edukacji, Kultury i Sportu).
  - f) Wytyczenie ścieżek dla prowadzenia edukacji regionalnej i edukacji przez sztukę (we współpracy z instytucjami kultury, szczególnie z Muzeum w Raciborzu).
  - g) Opracowanie tablic informacyjnych i umieszczenie ich na obiektach zabytkowych na trasach spacerowych i na trasach ścieżek edukacyjnych.
  - h) Wzmocnienie współpracy z jednostkami zajmującymi się ochroną przyrody i ekologią.

4. Cel strategiczny: rewitalizacja, rewaloryzacja, konserwacja i adaptacja obiektów zabytkowych i układów, zespołów urbanistycznych.

- 1) Priorytet: tworzenie warunków dla zgodnej z zasadami konserwatorskimi rewitalizacji, rewaloryzacji, konserwacji i adaptacji poszczególnych zabytków i zespołów i układów urbanistycznych i krajobrazu kulturowego.
  - a) Określenie potrzeb rewitalizacji i rewaloryzacji zabytków.
  - b) Ocena stanu technicznego.
  - c) Oszacowanie wartości koniecznych prac dla poszczególnych zabytków.
  - d) Umieszczenie niezbędnych kwot w planach budżetowych samorządu.
  - e) W porozumieniu z właścicielami budynków zabytkowych opracowanie harmonogramu niezbędnych prac.
  - f) Wskazanie źródeł finansowania i merytoryczna pomoc przy opracowywanych wnioskach.
  - g) Realizowanie procedury związanej z udzielaniem dotacji przez Miasto Racibórz na remonty i konserwacje obiektów wpisanych do rejestru zabytków woj. śląskiego, nadzór merytoryczny nad pracami, udział w czynnościach odbiorowych, przyjmowanie sprawozdań z wykonanych zadań itp.
- 2) Priorytet: pozyskiwanie środków zewnętrznych na ochronę, konserwację, rewitalizację i rewaloryzację zabytków i układów przestrzennych.

- a) Monitorowanie programów pomocowych, wyszukiwanie możliwości finansowania ochrony i opieki nad zabytkami z funduszy rządowych i pozarządowych.
  - b) Pomoc właścicielom zabytków w pozyskiwaniu środków zewnętrznych (strukturalnych, z budżetu państwa, z fundacji) na odnowę zabytków (we współpracy z wydziałami merytorycznymi).
  - c) Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na odnowę zabytków, których właścicielem jest gmina (współpraca z Wydziałem Rozwoju i Wydziałem Edukacji, Kultury i Sportu).
- 3) Priorytet: rewaloryzacja, rewitalizacja, konserwacja zabytków według ustalonego harmonogramu, kolejności (ze względu na wyjątkowe wartości historyczne, artystyczne oraz stan zagrożenia technicznego).
- a) Wybór obiektów i ustalenie kolejności ze względu na priorytety (wspólnie ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach oraz środowiskiem lokalnym).
  - b) Sukcesywne prowadzenie prac zmierzających do rewitalizacji, rewaloryzacji, konserwacji poszczególnych obiektów oraz układów i założeń przestrzennych.
  - c) Doprowadzenie do poprawy stanu technicznego i przeprowadzenie prac budowlano-konserwatorskich, konserwatorskich i restauratorskich zabytkowych obiektów własności gminy.
  - d) Wykonanie następujących prac:
    - Remont konserwatorski fragmentu średniowiecznych murów miejskich przy ul. Drzymały.
    - Cykliczne mycie kamiennych figur (kolumna maryjna, św. Jan Nepomucen ul. Bosacka, pl. Długosza).
    - Kontynuacja konserwacji zabytkowych krzyży przydrożnych śródpolnych.
    - Kontynuacja remontów i konserwacji zabytkowych kapliczek przydrożnych w mieście.
    - Przyjmowanie, weryfikowanie wniosków o udzielenie dotacji przez Miasto, realizowanie wymaganej procedury i udzielanie dotacji, przyjmowanie sprawozdań z wykorzystania dotacji.
    - Przeciwdziałanie powstawaniu sytuacji konfliktowych wokół obiektów zabytkowych.
- 4) Priorytet: udostępnianie zabytków do celów turystycznych.
- a) Promocja zainteresowania obiektami zabytkowymi, krajobrazem kulturowych, ich walorami i wartościami historycznymi, artystycznymi.
  - b) Umieszczanie danych o zabytkach w informatorach miejskich, informatorach turystycznych, na planach, mapach (współpraca z Wydziałem Rozwoju, Wydziałem Edukacji, Kultury i Sportu, Agencją Promocji Ziemi Raciborskiej na Zamku i Raciborskim Centrum Informacji).
  - c) Wykorzystywanie zasobu zabytków w celu promocji miasta (współpraca z Wydziałem Rozwoju, Wydziałem Edukacji, Kultury i Sportu, Agencją Promocji Ziemi Raciborskiej i Raciborskim Centrum Informacji).
  - d) Rozszerzenie na gminnej stronie internetowej informacji o obiektach zabytkowych, możliwościach zwiedzania, przebiegu tras spacerowych, ścieżek edukacyjnych.
  - e) Kontynuowanie znakowania zabytków, umieszczania na zabytkach tablic informacyjnych z opracowanym krótkim tekstem historycznym i informacją o wartościach artystycznych, szczególnie na trasach spacerowych i ścieżkach edukacyjnych.

5. Cel strategiczny: edukacja powszechna i podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie wartości dziedzictwa kulturowego.

- 1) Priorytet: powszechna dostępność do materiałów, dokumentów historycznych, urbanistycznych, architektonicznych, artystycznych zabytków. Tworzenie warunków do poszerzania wiedzy o zabytkach.
  - a) Opracowanie dokumentacji historycznej poszczególnych zabytków na podstawie dostępnych opracowań.
  - b) Uzupelnienie na kartach adresowych i inwentaryzacyjnych informacji o posiadanej dokumentacji historycznej, dokumentacji badań, dokumentacji budowlanej itp.

- c) Publikacje materiałów dotyczących zabytków, publikacji dotyczących obiektów zabytkowych w mieście. Przygotowanie do publikacji na temat zabytkowych cmentarzy Raciborza.
  - d) Przygotowanie materiałów do informatora o zabytkach miasta.
  - e) Udostępnianie materiałów dotyczących zabytków, zarówno opracowanych, jak i rozproszonych.
- 2) Priorytet: powszechna edukacja, włączenie nauczycieli w programu upowszechniania wiedzy o zabytkach, o sztuce.
- a) Opracowanie, wspólnie z nauczycielami przedszkoli i szkół prowadzącymi i realizującymi ścieżkę edukacji regionalnej, planów zajęć z młodzieżą i dziećmi uwzględniających problemy ochrony dziedzictwa kulturowego.
  - b) Przygotowanie konspektów oraz pomoc merytoryczna w prowadzeniu lekcji dotyczących szeroko pojętej ochrony dziedzictwa kulturowego.
  - c) Wspieranie inicjatyw zmierzających do upowszechniania wiedzy na temat zabytków i dziedzictwa.
- 3) Priorytet: współpraca z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Raciborzu w celu poszerzania wiedzy studentów oraz w celu przygotowania ich do prowadzenia upowszechniania problemów związanych z ochroną zabytków w ich przyszłej pracy z dziećmi i młodzieżą (kierunek historia i socjologia, architektura).
- a) Zaznajamianie studentów z problematyką ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego, konserwatorstwa, zarządzania dobrami kultury i muzealnictwa.
  - b) Prowadzenie zajęć ze studentami w zakresie wymienionych dziedzin.
  - c) Prowadzenie praktyk konserwatorskich dla studentów w celu poznania zasad konserwatorskich, wykonywania dokumentacji konserwatorskich itp.
  - d) Prezentowanie w terenie najważniejszych obiektów zabytkowych, zwracanie uwagi na przeprowadzone prace remontowe i konserwatorskie, na stan zachowania, przyczyny zniszczeń itp.
- 4) Priorytet: stała współpraca z mediami lokalnymi w zakresie ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego.
- a) Informowanie mediów o sprawach związanych z ochroną zabytków oraz o inicjatywach podejmowanych w tym zakresie.
  - b) Bieżąca współpraca z lokalną prasą, radiem i telewizją, ukazywanie obiektów zabytkowych po pracach konserwatorskich, informowanie o wszelkich wydarzeniach związanych z problematyką ochrony dziedzictwa kulturowego.
  - c) Włączanie poprzez media środowiska lokalnego do różnorodnych inicjatyw w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.
  - d) Propagowanie, promowanie i popularyzacja działań wspierających opiekę nad zabytkami (społeczni opiekunowie zabytków).